

INTERN RAADSMEMO

RAADSVOORSTEL: 237444
BETREFT: Wijziging gemeenschappelijke regeling VRU
RAPPORTEURS: John Spijkerman, Pieter Lensselink
DATUM: 16 november 2014

1 Voorgesteld besluit

Op grond van artikel 1, tweede en derde lid Wet gemeenschappelijke regelingen, toestemming te verlenen aan:

1. het college om in te stemmen met het volgens voorliggend ontwerp wijzigen van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht per 1 januari 2015;
2. de burgemeester om als bestuursorgaan per 1 januari 2015 uit de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht te treden.

2 Kader

Het gaat hier om de herziening van de gemeenschappelijke regeling. De raad heeft bij besluit van 5 juni 2014 een zienswijze gegeven op de 'majeure projecten VRU'. Dit waren voorstellen op het gebied van de organisatie (samenvoeging van een aantal districten en wijziging aansturing van de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR)), brandweer (project Veiligheidszorg op Maat) en financiën (nieuwe financieringssysteem). Om deze voorstellen te kunnen uitvoeren, is een aanpassing noodzakelijk in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Utrecht. Daarnaast zijn aanpassingen noodzakelijk om de gemeenschappelijke regeling in overeenstemming te brengen met de actuele wet- en regelgeving en de komende wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Voor het wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling VRU is de toestemming van de raad vereist. De raad kan deze toestemming weigeren op grond van strijd met het recht of strijd met het algemeen belang.

3 Toetsing voorstel aan het recht

Procedureel

Er zijn bij de beoordeling door rapporteurs geen argumenten gevonden waaruit blijkt dat het voorstel in strijd is met de wet of wettelijke bepalingen. Een aandachtspunt is dat het raadsvoorstel anticipeert op inwerkingtreding van wijzigingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen per 1 januari 2015. Omdat de wet als gepubliceerd is en er alleen nog een Koninklijk Besluit genomen hoeft te worden om de wet (of onderdelen daarvan) in werking te laten treden, nemen wij aan dat de wet ook daadwerkelijk in werking zal treden per 1 januari 2015.

Materieel

Niet gebleken is dat het voorstel in strijd is met het recht.

4 Toetsing voorstel aan het algemeen belang

Bestuurlijk

- Straks is het dagelijks bestuur bevoegd om privaatrechtelijke handelingen te verrichten i.p.v. het algemeen bestuur, met uitzondering van toetreding tot een andere GR.
- Artikel 9 Wvr schrijft echter een collegeregeling voor, dat wil zeggen een regeling getroffen tussen uitsluitend colleges van burgemeester en wethouders. Om aan deze bepaling te voldoen moeten de burgemeesters, als eenhoofdig bestuursorgaan, uittreden uit de GR. Dat laat onverlet dat zij wél zitting blijven nemen in het algemeen bestuur, want dat schrijft artikel 11 Wvr expliciet voor. Daarvoor hoeven zij dus als bestuursorgaan geen deelnemer aan de GR te zijn.

Raad (democratische controle)

- In maart/april moet al een kadernota voor het volgende jaar aangeboden krijgen, zodat de raden meer tijd krijgen de financiën te beïnvloeden. De begroting moet uiterlijk 1 augustus van het voorafgaande jaar bij GS worden ingediend.
- De zienswijzeprocedure voor de jaarrekening is afgeschaft. Het wordt aan de colleges overgelaten of zij hun raad al dan niet informeren over tekorten of overschotten.
- Alleen voor begrotingswijzigingen die consequenties hebben voor de gemeenten, wordt nog een zienswijze gevraagd aan de raden.

Financieel

Het wijzigen van de huidige Gemeenschappelijke regeling heeft op zich geen financiële consequenties. De gevolgen van de in de gewijzigde GR genoemde nieuwe financieringssystematiek heeft Leusden opgenomen in de begroting 2015-2018.

Risico's

Geen.

Advies aan de raad

INSTEMMEN MET VOORGESTELD BESLUIT (HAMERSTUK)

AANVULLEND RAADSMEMO

Procedure jaarrekening en bestemming

In het raadsvoorstel inzake de wijziging gemeenschappelijke regeling VRU wordt de procedure jaarrekening en bestemmingsvoorstel gewijzigd. De huidige regeling voorziet in een zienswijze-procedure voor de jaarrekening. De jaarrekening vormt een feitelijke weergave van wat er is gebeurd. De VRU is van mening dat de toegevoegde waarde van een zienswijzeprocedure in die situatie gering is. Om die reden stelt de VRU voor om in de nieuwe regeling te kiezen voor een kennisgevingsprocedure, waarbij het Dagelijks Bestuur VRU een bestemmingsvoorstel aan de

colleges voorlegt. Het is vervolgens aan ons college om uw raad te informeren en te raadplegen over dit voornemen van het bestuur.

Inmiddels hebben ons berichten bereikt dat de gemeenten Baarn, Bunnik, Zeist en mogelijk Amersfoort problemen hebben met de wijziging van de zienswijzeprocedure c.q. dat het bestemmingsvoorstel alleen aan de colleges wordt voorgelegd.

Gemeente Baarn

Het college van Baarn is van mening dat door deze wijziging de invloed van de raad op de gevoerde beleid verkleind. Daarnaast is de door de VRU voorgestelde werkwijze in strijd met de afspraken die wij met andere verbonden partijen maken overeenkomstig de (nu nog concept) Kadernota verbonden partijen. Tevens past een zienswijzeprocedure beter binnen de uitgangspunten van het Manifest verbonden partijen van de regio Eemland-gemeenten. Om deze redenen vragen wij de VRU de zienswijzeprocedure voor de jaarrekening te handhaven.

Gemeente Bunnik

De gemeenteraad van Bunnik is zeer betrokken bij onze regionale samenwerkingsverbanden. De gemeenteraad heeft hierbij zowel een kader stellende rol, als een controlerende rol. De gemeenteraad ziet haar controlerende rol breder dan kennisnemen van de feitelijkheid van de jaarrekening. In de jaarrekening legt de VRU verantwoording af over de door haar uitgevoerde taken. De raad kan, mag, moet en wil dus iets vinden van de uitvoering van de afspraken in de praktijk. Dat gaat verder dan enkel constateren wat er gebeurd is, maar ook oordelen of hiermee voldoende tegemoetgekomen is aan de behoefte en wensen van de gemeente.

Gemeente Amersfoort

Een amendement is/wordt ingediend dat het college de raad informeert en consulteert over het voornemen van het bestuur van de VRU aangaande het bestemmingsvoorstel naar aanleiding van de jaarrekening VRU, voorafgaande aan besluitvorming in het bestuur van de VRU.

Gemeente Zeist

De gemeenteraad van Zeist is zeer betrokken bij onze regionale samenwerkingsverbanden. Mede daardoor heeft de gemeenteraad in 2013 een "nota verbonden partijen" vastgesteld. In deze nota staat de betrokkenheid van de gemeente en de gemeenteraad bij de gemeenschappelijke regelingen centraal. De gemeenteraad heeft hierbij zowel een kaderstellende rol, als een controlerende rol. Vanuit haar kaderstellende rol heeft de raad al in 2013 het college van BenW verzocht om alle gemeenschappelijke regelingen op te roepen om te gaan werken met een jaarlijkse kadernota. Op dezelfde wijze ziet de gemeenteraad van Zeist haar controlerende rol breder dan kennisnemen van de feitelijkheid van de jaarrekening. In de jaarrekening legt de VRU verantwoording af over de door haar uitgevoerde taken. De raad kan, mag, moet en wil dus iets vinden van de uitvoering van de afspraken in de praktijk. Dat gaat verder dan enkel constateren wat er gebeurd is, maar ook oordelen of hiermee voldoende tegemoetgekomen is aan de behoefte en wensen van de gemeente

Nadere beschouwing rapporteurs over de zienswijzeprocedure

Een jaarrekening is een weergave van de (financiële) gebeurtenissen in het afgelopen jaar. Daarop een zienswijze indienen, voordat de jaarrekening formeel kan worden vastgesteld, heeft weinig

toegevoegde waarde, want er valt achteraf weinig te veranderen aan feiten. Daar zitten immers geen politieke keuzes meer in. Niet gesteld kan worden dat door afschaffing van de zienswijzeprocedure deze invloed minder wordt.

Bepaald wel van belang is dat de raad vanuit haar controlerende taak aan de hand van de jaarrekening jaarlijks de prestaties van de verbonden partij en haar bestuur kan beoordelen. Daarin is voorzien doordat artikel 4.5 lid 2 van de nieuwe regeling gesteld is dat het dagelijks bestuur vóór 15 april van het jaar na het jaar waarvoor de jaarrekening dient, een voorlopige jaarrekening aan de raden zendt. Hierdoor kunnen de raden, meer tijdig dan nu, kennis nemen, waarbij het aan de raden zelf is om te bepalen of de voorlopige jaarrekening noopt tot actie.

Dat deze voorlopige jaarrekening zo tijdig komt, is van belang omdat het dagelijks bestuur volgens artikel 4.3 uiterlijk 15 januari van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden zendt. De raden kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de algemene financiële en beleidsmatige kaders, als bedoeld in het eerste lid, naar voren brengen. De raden kunnen daarna eveneens bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden. De begroting moet uiterlijk 1 augustus van het voorafgaande jaar worden aangeboden bij Gedeputeerde staten.

Het genoemde manifest verbonden partijen ziet op o.a. drie zaken:

- 1) Voldoende tijd om financiële documenten te bespreken;
- 2) Politiek relevante beleidsplannen in een vroeg stadium voorleggen;
- 3) Gegevens te verstrekken voor periodieke evaluatie.

Conclusie: De raad blijft in de gelegenheid om haar controlerende taak uit te oefenen en krijgt voldoende ruimte om haar kaderstellende en budgetterende taken uit te oefenen, omdat er bij de zienswijzen van de kadernota respectievelijk de ontwerpbegroting ruime mogelijkheden voor inbreng zijn. De werkwijze lijkt niet strijdig met het manifest.

Nadere beschouwing rapporteurs over bestemming van resultaten

Binnen het duaal stelsel is het college belast met de uitvoering. De raad stelt kaders, budgetteert en controleert. De Wgr is in belangrijke mate aangepast aan dit principe. In de nieuwe regeling wordt voorgesteld dat het Dagelijks Bestuur VRU inzake de resultaten van de jaarrekening een bestemmingsvoorstel aan de colleges voorlegt. Het is vervolgens aan het college om de raad te informeren en te raadplegen over dit voornemen van het bestuur.

De keuze kan gemaakt worden dat de raad te allen tijde wordt geraadpleegd over de bestemming van overschotten, aannemende dat de aanzuivering van tekorten gelet op gemeentelijke begrotingsaspecten sowieso op de raadsagenda komt. Gelet op het duaal stelsel zou het zo moeten zijn dat het college gaat over de uitvoering en dat de raad niet betrokken hoeft te worden zolang de uitvoering past binnen de (financiële) beleidskaders van de VRU en de gemeente. Gelet op de actieve informatieplicht van colleges, zal het college uit zichzelf de raad dienen te informeren als het overschot politiek relevant wordt. Bovendien is de bestemming van eventuele overschotten weer terug te zien in de financiële stukken van de VRU, dus achteraf controleerbaar voor de raad.

Conclusie: De bestemming van resultaten kan aan het college overgelaten worden, in het vertrouwen dat het college de raad actief zal informeren zoals bepaald in de Gemeentewet.

Advies aan de raad

NOG STEEDS INSTEMMEN MET VOORGESTELD BESLUIT (HAMERSTUK)